

הגהות והערות נוספות וחלופי נוסחאות.

	עמוד	שורה
בראש העמוד: פי' שמרות. בכי נמצא: שייך פי' שמרות. וכתב אלי הרי מנשה גראסבערג (בעל העתק השני): הסופר כתב הרבה ספרים עים איב אות א' אגרת המעמים ואת פי' שמרות. — וכנראה כן הוא גם דעת החכם נייבוער כמיש ברשימת אקספרד פי' 3. 890. — ואולי כונת הסופר כמיש פי' שמרות כי מצא לפניו: פי' לברצלוני, ועל זה כתב כי פי' שיי' היינו ריח שייך, היא שמרות.	1	
הערה 1: בעזורי, וכיה בהעתק ב'.	1	
3: והראשים: וכיה שם.	1	
6: כתובה דמירכמא. וכן העיר הרי"ם גראסבערג.	1	
יש שלש שם: יש בה שלש.	14	2
חמורה: ציל: תמורה.	24	—
בהערה 5: האריה. אמנם גם בהעתק ב': היאריה, ועי' מיש להלן לע' 134.	—	
בהערה 6: לשוחא. בהעתק ב': לשאתא.		
בזמן. בהעתק ב': כי בזמן.	11	3
הנכסים. שם: בנכסים.	16	4
בהערה 1, והערה 5, וכן היא שם.		
בהערה 6 העיר הרי"ם גראסבערג כי אולי הוא זמן המעתיק. — והנה אחר: ותשע מאות' נמצא בהעתק א': 'ותשע', ובהעתק ב': 'ותשעין'. וניל כי הורכבו פה זמן המחבר וזמן המעתיק, כי הרב המחבר כתב: ושמונה מאות ושבעים ושלשה, והמעתיק רצה לכתוב זמנו ומחק, ושמונה מאות וכתב: ותשע מאות ותשעין, ושכח למחוק גם: 'ושבעים ושלשה', ולפיזו כתב המחבר בשנת תתע"ג, והמעתיק בשנת תתק"ץ. וכבר נהנו כן המעתיקים לכתוב זמנם במקום זמן המחברים כמיש בישרון האשכנזי לידידי מהרי" קאבאק ש"ה עמוד 168.		
(למטה) מרי, בהעתק ב': מריה.	2	6

¹ בשנת תרמ"ח העתיק בשכילי (בהשחרלות יודיו החכם נייבוער) הרי יהודה זאב כהנא שפירא את פי' השמרות שלפניו מתוך כ"י אקספרד פי' 890. ואחרי כי שלחתי בשנה העברה את העתק שלו לדפוס עם הגהותי והערותי בשולי היריעה למטה, קבלתי (גיסן תרנ"ח) העתק שני מכ"י הנ"ל אשר העתיק הרי' מנשה גראסבערג. והשויתיו אותו כעת עם הנדפס מתוך העתק הראשון. ושטתי חלופי הנוסחאות מתוך העתק ב' בין ההגהות וההערות אשר הוספתי פה, כי אמנם גם בדבר העתק הספרים מוכים השנים.

	שורה	עמוד
שהם, שם: שהיו.	9	7
ומוסרין, שם: ומוסרין ביד.	25	—
ביום פלוני, שם מוסף: בידה פלוני.	19	8
מכלל שטר, שם: מכלל שטרי.	23	—
פשרא, שם: פשריא.	27	—
לאכסויה, צ"ל: לא כסויה, כמיש בבי העתקות לנכון.	4	9
הונות, אולי מלשון הכתוב ביחוקאל מיו י"ח: להונותם מאחותם.	6	—
מינהא בהעתק ב': מינהון.	14	—
הוא אירוסין, צ"ל: הוא שטר אירוסין, כמיש לנכון בבי ההעתקות.	3	10
טופס, צ"ל: טופסו, כמיש בהעתק ב'.	4	—
לזכי, שם: לזכו.	8	—
זה בכלל, שם מוסף: שטר תנאי אירוסין או בכלל תנאי כתובה הוא נכלל.	13	—
כסף, שם: כסף זווי.	16	—
הערה 1: תורת, צ"ל: תורה.		
הערה 2: לעילא, וכיה בהעתק ב'.		
רבא לפנינו בנמרא: ר' זירא בר ממל.	2	11
כותב שדי, שם: מוכר כותב שדי.	3	—
בלוקה תלא רחמנא לכתוב שהוא הבעל התם ומכר משרה במוכר תלא רחמנא למכור, שם בנמרא: התם כתיב ומכר מאחותו במוכר תלה רחמנא הכא כתיב כי יקח בבעל תלה רחמנא, ואולי הוסיף הרב המחבר פה קצת לפירושו.	4	—
מרעחא, צ"ל: מרעחה.	15	—
אשוניי לא, צ"ל: ההוא שנויי הוא ולא, כמיש ברי"ף.	23	—
ירושלמי (פיא היא) ומובא גם ברי"ף.	30	—
שלא על דעת, בהעתק ב': שלא עלה על דעת.	9	12
מכני חורי לא נבי, שם מוסף: או דילמא ממשעבדי לא נבי אכל מכני חורי נבי וא"כ הוא דאפי' מכני חורי לא נבי.	15	—
וכמו יפרש, שם: וכמו כן יפרש.	17	—
המותר ללוקח, שם מוסף: ואמרינן נמי הא ניחא למיד אי אית ליה זווי ללוקח לא מצי.	2	13
שלא למאן, צ"ל: אלא למאן.	3	—
ליקה, צ"ל: לוקח.	10	—
בית פלונית, שם: בית פלוני.	25	—
לממוני, צ"ל: לממונו.	27	—
דרגילן, צ"ל: דרגילנא.	5	14
ונתנו צ"ל ונתננו.	"	—
האמנתי, צ"ל האמנתו.	9	—
אנו בהעתק ב': אנו עדים.	11	—
הוא חיוב, שם: שהוא חיוב.	4	15
ולעולם " ולעלם.	7	—
הא רישא " הוי רישא.	21	—

	שורה	עמוד
אלו בית דין. ציל: אנו בית דין.	5	16
דאיתחייב בהעתק ב': דאיתחייבי.	16	—
אונם בהעתק ב' אונסי.	26	—
בירו השרה. שם: בידו כל כך ואם לא נשתהית בידו השרה.	31	—
לפרש. לפרשו.	34	—
(למטה) שנעשית. שם: שעשית.	2	—
זה השטר. שם: זו השטר.	4	17
וכן הא. שם: וכן הוא.	24	—
הערה 7. במלתים. וכיה בהעתק ב'.		18
ודיו. אולי הכוונה שלא כתב יותר ודי לו בזה.	3	19
דמשכחא. ציל: דמשכחנא.	9	—
לרצוני. שם: לרצוני.	6	20
הערה 12: 5. ציל: ו'.		—
הערה 8: דמוכר. וכיה שם.		21
באחריות וכחומר. שם: באחריות וחומר עלי ועל ירתאי בתראי כאחריות וכחומר.	5	22
מתנות. ציל מתנת.	16	—
ויטעה. נראה שציל ויטעון. עי' מ"ע רעוויע כך 36 עמוד 71: כל טוען וכל מערער' בשמרי מכירות ס' משנה תורה להרמב"ם דל שהוציא לאור ידידי החכם ר"ד קויפמאן נ"י.	6	23
הערה 1. ומשלמנא. עי' גם מ"ש ידידי החכם רביז באכער בס' הגורן שיא עמוד 71 וידידי החכם ר"ד קויפמאן בהערותיו לפי' ס' יצירה לר"י ברצלוני עמוד 340.		—
שם שורה 5. אני מוסיף. ציל ואני מוסיף.		—
ניחא. ציל ניחא ליה.	9	24
לא היישינג. צריך להוסיף כמ"ש בהעתק ב': ר' אשי אמר היישינג.	10	—
צריכנא. ציל צריכא.	21	—
שיורי. ציל ש"מ שיורי שייר.	23	—
הערה 6. מירי. וכיה בהעתק ב'.		—
הערה 4. מלת, אלאי ליתא גם בהעתק ב'.		25
הערה 6, 7, 8. וכיה שם.		—
הערה 1 טובא גם בס' המנהיג (דף ק"ז ע"ב מרפוס ברלין): והרב המחבר מברצלוני כתב שצריכים העדים לקנות מן הבעל וכי. — וכנראה לקח זאת מס' העמור אשר הביאו בדף הניל ע"א. כי זולת זה לא הביא את הר"י ברצלוני בשום מקום בספרו המנהיג.		26
מסוטה. ציל: מפוסה.	20	—
אחר, חלוץ הנעל"י יש להוסיף כמ"ש ברי"ף: וכל רהוו יתבי קמן ענינא בתרא.	21	—
לפי שאין כותבין וכי הוא הוססת הרב המחבר.	23	—
הערה 2: פרק י"ג. ציל פרק י"ב.		—

	שורה	עמוד
מידן בהעתק ב': מיד.	5	27
הערה 1. ליטלע. ציל ואי לא ליטלע לי.	—	—
אחא. בהעתק ב': אחיא.	8	28
הס. ציל דך.	10	—
(למטה) פלוני. ציל פלונית.	4	—
12 פה צריך למחוק ציון (5) שנדפס פה בטעות, וציל למעלה שורה	18	29
אחר: ויש מי שאומרים.	—	—
בלב שלים. ציל בלב שלם.	20	—
(למטה) לעצמך. שם ליחא.	8	—
נבי. שם ליחא.	3	30
כל ארעא. ציל כאורח כל ארעא. כמיש שם.	14	—
(למטה) להתפירעא. שם: להתפרעא.	9	—
(למטה) אסור לאדם וכו'. עי' בבא קמא דף פ"ט.	6	—
(למטה) כחובת. ציל כי כתובת, כמיש שם.	3	—
(למטה). הוא דרוצה. שם: טובה הוא דרוצה.	4	31
איין צוואתו. נראה דיש למחוק מלת "איין".	4	32
וחתומין. בהעתק ב' ליחא.	7	—
דכתיבין. ציל: דכתיבין.	13	—
לפניהן. שם: לפנינו.	16	33
ונחנו. שם: ונחננו.	27	—
ומומן. שם: וומן.	13	34
ונחנו. שם: ונחננו.	27	—
אם לו. שם: אם יש לו.	35	—
ממון. שם: מממון.	13	35
ויגבה. שם: ויגבה בו.	19	—
(למטה) להתנצל. ציל להנצל.	11	—
לו. ציל לה.	6	—
(למטה) למיקנא. שם: למיקניא.	8	36
דנחיני. ציל: דנחוני.	4	37
בירוין ציל בירוין.	7	—
לשמעון בהעתק ב' מוסיף: בפנינו במאה זווים ושאלנו לשמעון.	14	—
הערה 4. וכיה בהעתק ב'.	—	—
וכשבמת. ציל וכשבאת.	6	38
שנחנו ציל שנחננו.	13	—
פסק דין בהעתק ב': פסק דין זה.	18	—
וחחמנו. שם: וחחמנו ונחננו.	19	—
וקנו. שם: וקנו ממני.	29	—
שקונה. שם: שקנה.	8	39
ממוני. שם: ממונו.	9	—
שכותב לו. שם מוסיף: העבד על חצי דמיו ופעמים שכותב לו.	16	—
מינה. שם: מינו.	22	—

	עמוד	שורה
(למטה) לשם. שם: לשום.	39	8
(למטה) רבן. ציל רבן.	—	3
(למטה) רנהני. ציל רנהני.	40	10
(למטה) ביה. ציל שנים כמיש בנמרא ובריף. ובהעתק ב': עדים.	41	7
(למטה) זימנא. ציל זימנין כמיש בהעתק ב'.	—	5
בעד. ציל בעת.	42	11
ואמינא. בהעתק ב': ואמינא.	—	17
(למטה) לפרוש. שם: לפרישו.	—	4
הערה 9, 11. וכיה שם.	—	—
פשרה. ציל: ופשרה.	43	9
(למטה). בארץ ישראל — בהעתק ב' העיר רים נראסבערנ עהינ:	—	2
ראיתי בכני תיקון שמרות אקספרד נז 1408 וזיל: ונראה שאין כל אחד מישראל שאין לו קרקע בא"י שהנוצרים שהחזיקו בה אין להם חוקה קי"ל קרקע אינה נגולת לעולם ובחוקתינו עוסדת אפי' שאין אנו שולמים בה. — והאומר ד' אמות שאנו כותבים בשמרות זהו ד' אמות של קברו טעות היא בידם דמצינו בכרייתא במס' כתובות המוכר קברו ומעמדו אינו סכור וחזר המכר. עי' ועי' מ"ש להלאה לעמוד 78.		
הערה 1, 3. וכיה שם.	—	—
הערה 5. שם: ויחוב.	—	—
והמחה לו. ציל והמחה לו, כמיש בכ' ההעתקות.	44	2
בהערה השנית למטה נדפס בטעות ציון: 1, וציל: 2.	—	—
לו. ציל לנו.	45	16
(למטה). לו. ציל לנו.	—	12
(למטה) כסתמא. ציל כסתמא.	46	3
הערה 1 לשער. ציל לשטר (למעלה עמוד 23).	—	—
(למטה) זה. ציל זה.	47	10
(למטה) שטר. ציל ששטר.	—	1
(למטה) מאי. בהעתק ב': מאן.	48	4
(למטה) להיות. שם: להיות לה.	—	3
ויורשי. שם: או יורשי.	49	1
נבי. ציל נביה.	—	12
הערה 7: בלי. שם: בלא.	—	—
מאמיתו. לדעת החכם המניה והמסרד (חתנו של המדפיס ה' אישצקאווסקי) ר' מאיר הורוויטץ, ציל: מעמיתו, אך לא מצינו לשון זה אצל המחבר. ואולי ציל מחבירו כמיש אחיכ: על חבירו, את חבירו, אצל חבירו.		
וכלל. ציל כלל כמיש להלן עמוד 57 שורה 1.	—	13
(למטה). שהחלקנו. בהעתק ב': שחלקנו.	—	3
ואחר. שם: ואחר ממנו.	51	5
יודעים וכו' עי' בס' העמוד ר' ויניציא דף ע"ב ור' לבוב דף מ"א. ושם בלי ארמי.	—	14
פלוגי. ציל פלוגי בר פלוגי.	—	14

עמוד	שורה	
51		שורה אחרונה: ומסלונ, צ"ל: ומסלוני.
52	11	חבירו, בהעתק ב': אחרים.
—	10	(למטה) וכותבין, העיר הר' מאיר הורוויטץ הנ"ל שצ"ל וכתבנו.
53	13	קרעיניה לטירפא וכו' קרעיני' צ"ל קרעיניה לשטרא וכו' קרעיניה לטירפא, ועי' לעיל ע' 3.
—	17	והוא שטר הוב, עי' גם בס' הפסנה (שהבאתי לעיל ע' 9) שטר הלוואה עמוד 48.
—	25	משרפו, עי' גם בס' נחלת שבעה סי' כ"ח: אין אנו פושעים ולא משרפים, וכ"ה בס' תקון שטרות (פיורדא תניח) דף ו'.
54	12	שטר קיום, בהעתק ב': קיום שטר.
—		הערה, 6: ליבס, שם; ויבס.
55	21	דכתובה, שם: דכתובה.
—	23	תריסר זוזי ופלגא, עי' לעיל עמוד 10. ועי' בעטור ד' לבוב דף מ"ג: וזה מנהג ספרדי שכותבין בכתובותיהן עשרים וחמש זוזי או לאלמנה שנים עשר וכו'.
—	23	דחזו לה מן אורייתא, לדעת הר"מ נראסבערג צ"ל מדרבנן, אמנם בס' העטור מכ"ה רק: ויהיב לה שנים עשר ופלגא, ולא הזכיר לא דאורייתא ולא דרבנן ועי' מ"ש שם דף מ"ג: אבל בבבל נהגו לכתוב וחזי לכו ויאין כותבין מדאורייתא, — והנה מ"ש שם בס' העטור דף מ"ז בשם הרב המחבר לא נמצא פה, אולי השמיטו המקצר או אולי היה נמצא בהלכות כתובות ומשם לקחו הר"ב העטור, — ועיי"ש בעטור דף מ"ג. דמ"ד מן התורה אינה מן התורה ממש, ומ"ד מדברי סופרים אינה מדברי סופרים ממש וכו'.
—	25	שטר כתובה, עי' גם בס' הפסנה עמוד 46.
56	3	שנעשה, בהעתק ב': שעשה.
58	3	אמר להו, כ"ה בריף ובהעתק ב': אמר להו לא תימרו ליה א"ר זביר הא קאמרי לא תימרו ליה.
59	18	אנים ליה, צ"ל אנים לי.
—	22	ליהני, בהעתק ב': ליקני.
—	3	(למטה) תובע, צ"ל תובעו.
—		הערה 4: אמרנא, בהעתק ב': אמינא.
60	13	בתר, שם: לבתר.
—		הערה 3, רשות, וכ"ה שם.
61	10	דרך או, כנראה חסר פה איזה תיבה.
—	14	מוציאין צ"ל מוצאין.
—	19	נותן, בהעתק ב': נתן.
—	10	(למטה), לכשישחטה, צ"ל לכשישחטה ויתרפא.
—	10	(למטה) ברשות, נ"ל: שלא ברשות.
—	8	(למטה) ודבר אחר, בהעתק ב': ודבר אחר ומאי שני שבמי שנשחטה ונין ומספרנסין את אשתו ובניו ובנותיו ודבר אחר.
62	10	בזמן, אולי: בזמן.

	עמוד	שורה
(למטה) ממש. בהעתק ב': ממש ולא יהא בדבריו שום ממש.	62	3
(למטה) אם הוא (העיר הרי מאיר הורוויץ שהיא מיותר).	67	3
(למטה) שהזכיר בהעתק ב': שהזכיר העברה ולא הזכיר לשון נתינה ויש מי שמפרש יש.	75	10
נליהא . . . לעבדא. שם: נליותא . . . דעבדא.	76	12
כשמואל סבירא ליה כציל גם בתשובות הגאונים שהויל הראיא הרכבי ועייש הערה ז'.	77	2
הערה 7 נשאל. וכיה בהעתק ב'.	—	
11, ואין מי שיעמוד לפני ומשמש לי. העיר הרים גראמכערנ עהיג של העתק ב' שלו: כעין זה מצאתי בתקון שמרות הנמצא בכ"י אקספרד. המחבר היה בקולוניא, ואולי היה לפניו סי' השמרות דרבנא. ועי' לעיל מ"ש לעמוד 43 שהוא סי' 1408.	78	12
רבא ציל: אבא.	82	1
הערב. ציל הערכות.	—	10
(למטה) שמרי זה ציל: שמרי.	83	4
כדי שחובט בה. העירני ירדני הרב ר' חיים שאול הורוויץ מורה בבית מדרש הרבנים בברסלא — בהיותו פה זה מקרוב — שציל: מי שחובט בה. ועי' להלאה לעמוד 107.	84	11
שורה אחרונה. ולנמור את דינו. עי' בס' העמוד דף ל"ה ע"ד (מדפוס ויניציא) ודף כ"י ע"ג מדפוס לבוב; וכתב הרב ר' יהודה הני מילי למינמר דינא וכו'.	—	
הערה 2 ר' אסי. וכיה בהעתק ב'.		
הערה 6 בעל דין. וכיה שם.	85	
הערה 7 וכיה שם.	86	
כתב בלשון. שם: כתב בלשון סהרי וחתמו דיינין ולא שנא כתב.	87	4
הערה 7 בית דין. וכיה שם.	—	
הערות. שם: הערות, אנו החתומים למטה ויש שנהגו לכתוב.	88	16
ביר כל. שם: ביר כל בני סבוי פלוני להיות ביר כל.	90	22
הערה 3: שכותבין. וכיה שם.	—	
שטר שימוש. עי' בתשובות הגאונים שהויל הראיא הרכבי סי' קכ"ה עי' 62 ועי' 291 (גם בתשו' הרי"ף סי' נ"ג) ועייש עי' 390 (ובמפתח עי' 415 נדפס כמעות 389) ועי' למעלה עי' 53: שמרא שימושא גם עי' 14, 33, 34, 35.	91	3
השימוש עיונא, בהעתק ב': השימוש מפני מירוף השעה או מפני צורך עיונא.	—	14
(למטה) דתודבל. כיה ברי"ף. ובנמרא: דחתבין.	94	5
הערה 1, 2, 12 וכיה בהעתק ב'.	97	
הערה 10 שם: מנאחא ידיה פשוו להו שני מלעים דאינון.	98	
ומקיים. שם: ומקיים וחוק כראוי כרין כל שמרי תנאין.	99	16
פלוני. שם: פלוני ומסבים למבים.	—	18
הערה 3: העיר הרי מאיר הורוויץ: אולי ציל לחברינו.	—	

	עמוד	שורה
ליכי לנכסיה. העיר הניל שציל: לכלהי נכסי. אבל לא נמצא בן בנמרא ולא כרייף ולא בדקדוקי סופרים. וגם בהעתק ב' ליתא מלה, ליכי. הערה 5 כל. וכיה בהעתק ב'.	102	12
(למטה) כרייף שם: וקנו מינה. ועיי דקדוקי סופרים.	103	4
הראשונות ציל: הראשון.	105	3
והשליש. ציל והשלשה.	—	4
הכי ניטו. בהעתק ב': הכי איר הונא ניטו.	—	18
מחמת מיתה. שם: מחמת מיתה או בלא מצוה מחמת מיתה.	106	2
(למטה) חכטנו עליה כמה חכטים. עיי למעלה עמוד 84 והוא כמיש בראש השנה דף י"ג: שרא ביה נרנא.	107	2
(למטה) ונתון. בהעתק ב': ונתר.	112	10
הערה 2. שוית הרייף סי קעיט. תשובה זאת נדפסה גם בשיטה מקובצת בכא מציעא לרף סיח (דף קניג מרפוס אמשורדס) אך מהעתקה אחרת מלשון ערבי ולכן היא משונה קצת בלשונה.	114	
אני פלוני. בהעתק ב': אני פלוני ואני פלוני כך וכך דיגריין.	116	24
נפשה. ציל: נפשיה.	120	22
(למטה) זה לידו. בהעתק ב': זה שתהא ידו בקבלת ניטה כירה והנעת הגט לידו.	121	4
הערה 7. קרע. וכיה שם.	—	
(למטה) שדות אחרות. שם: שדות אחרות יש מי שאומר שנובה מאותן השדות אחרות.	122	8
ויטעון. הוא כמיש למעלה בהנהתי לעמוד 23.	123	19
הערה 3. גם בהעתק ב' ליתא.	124	
(למטה) על דעתי. שם: על דעת.	125	10
(למטה) בעבדות. שם: בעבדותו.	—	5
דילמא מאי. ניל: דילמא מאית.	126	13
(למטה) ואם. אולי: ואם לא.	—	11
הערה 1. גם בהעתק ב' ליתא.	—	
שני. ליתא שם.	127	4
אם עידי. נראה שיש סה איזה חסרון.	—	17
(למטה) ולסונמח. בהעתק ב': ולסונמח. וכבר פירשנו שמועה זו בספרנו השני בהלכות כחובות וכתובת בנין דכרין.	—	5
הערה 4. וכיה בהעתק ב'.	132	
ולא מסורמסין. בהעתק ב': ולא מסרמסין ואמרי לא מן חמסין ולא מסורמסין.	133	17
כל כך. שם: היו כך.	—	19
כתב האריה. על דבר סחרון המלה הזאת כתב לי ידידי הרב ר' חיים שאול הורוויטץ מברסלא, כי אולי היא מן ארא בלשון ערבי והוראתו חווק (אונטערשטימצען). ולסייז היה צריך להגיה סה: האריה (בר'). ואח"כ הוסיף לכתוב לי, כי בלשון ערבי ארי II (בר') היא ג"כ חווק	134	13

עמוד שורה

(בעפעסטיגען), ויתכן כי מזה: האריה. ולפיו אין צריך להגיה מה מאומה.		
הערה 1, 3. וכיה בהעתק ב'.	134	
זכו. ניל: וכי.	2	136
כותבין. אולי ציל: כותבין ולצורך שעה כותבין.	4	137
ומגדה בלו והלך עזרא, די יג.	16	—
הערה 3, 5. וכיה בהעתק ב'.		—
בסוף שורה אחרונה: מהברצילוני. שם: מהברצילוני יל בקצרה.	138	
הערה 1, 4. וכיה שם.		—

כיה תשרי בשנה נהדרית לפ"ק.

ש'. ז'. ח'. ה'.

אחרי כי שלחתי את הערותי אלה לבית הרפוס בא לידי ספר, וכו שמרות אשר נכתבו בארץ אנגליא ויצאו לאור עיי החכם דאויס בעיר לונרון בשנת תרמ"ז, ומצאתי שם בעמוד 145 וע' 48 (בשמרות אשר נכתבו בשנת ה'א כ"ז) וע' 158 (היא ל"ב) וע' 167 (היא ל"ה) גם כן: ויטעון ויערער, כמו שהנהתי למעלה ע' 141 בעמוד 23, וכמו שנמצא ע' 123 (ע"י עמוד 146) וגם בעמודים: 9, 48, 60, 100 — ובע' 74 שורה 123: ויטעה, ציל ניכ: ויטעון. — עוד מצאתי שם עמוד 159: „שלא יבקש סבה עילה ותאנה ותרמית" והיא דומה קצת למיש למעלה עמוד 9: הונות (ע"י עמוד 140) ואולי צ"ל גם מה תאנות. — והנה בעמוד 69 הערה 4, 5, 6 הנהתי: לשפאה לוכאה לפצאה — וכעת מצאתי כן גם בשמרות הנ"ל עמוד 258. אמנם במקום שנמצא למעלה: ולמדקה, ואנכי כתבתי שם בהערה 7: אולי ולמדכה — מצאתי שם ולמרקה (בר) והוא ג"כ נכון. ע"י בבא מציעא דף ט"ז: ואירכי ואמריק ואשפי — ולפיו יש פנים לכאן ולכאן.